

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Odpowiedzialność osób duchownych za przestępstwa seksualne - wykład, PG_00203141						
Kierunek studiów	Administracja (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na odległość (e-learning)		
Rok studiów	1		Język wykładowy		angielski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Tomasz Snarski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Tomasz Snarski				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Przedmiot dostarcza studentowi wiedzę z zakresu problematyki odpowiedzialności osób duchownych za przestępstwa seksualne, zarówno z zakresu powszechnie obowiązującego prawa, jak i prawa kanonicznego, a także z uwzględnieniem zagadnień kryminologicznych. Przekazywana wiedza uwzględnia nie tylko rozważania dogmatyczne, ale prezentowane są także orzeczenia sądowe, wyniki badań empirycznych, omawiana jest specyfika problematyki, w tym skala zjawiska przestępstw seksualnych popełnianych przez duchownych w świetle dostępnych statystyk i literatury, z uwzględnieniem wybranych krajów oraz Polski, jak również wskazanie przykładów reakcji Kościoła i państwa na ten problem. Przedstawione są także czynniki kryminogenne przestępczości seksualnej w Kościele.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ADMINMU2_W03] w pogłębionym stopniu zna i rozumie aktualne dylematy dotyczące funkcjonowania administracji oraz stosowania w sferze państwa, administracji oraz gospodarki instytucji prawa, w tym w kontekście tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, z szczególnym uwzględnieniem regulacji prawa nowych technologii		Student potrafi identyfikować i klasyfikować przypadki nadużyć i przestępstw seksualnych w zróżnicowanych kontekstach.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ADMINMU2_W01] w pogłębionym stopniu zna i rozumie teorie, metody, pojęcia i terminologię właściwe dla nauk prawnych oraz nauki o administracji i polityce w zakresie dotyczącym ustroju władzy publicznej, działalności administracyjnej oraz uwarunkowań prawnych organizacji i funkcjonowania administracji, w tym charakterystycznych dla państwa i społeczeństwa informacyjnego oraz dotyczących różnych aspektów stosowania nowych technologii		Student jest gotów do reprezentowania etycznej, wyrozumiałej postawy względem bezpieczeństwa i godności seksualnej oraz przeciwdziałania przemocy i przestępstwom seksualnym.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ADMINMU2_W02] w pogłębionym stopniu identyfikuje i zna uwarunkowania prawne i administracyjne różnych form życia społecznego i gospodarczego, w tym charakterystycznych dla państwa i społeczeństwa informacyjnego oraz dotyczących różnych aspektów stosowania nowych technologii		Student jest gotów do dalszego samodzielnego kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczącej oceny i diagnozy oraz wsparcia psychologicznego a także własnych postaw dotyczących bezpieczeństwa, przemocy i przestępstw seksualnych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ADMINMU2_K01] mając świadomość roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów z zakresu organizacji i funkcjonowania administracji oraz stosowania prawa w wybranych domenach życia społecznego i gospodarczego jest gotów krytycznie myśleć i oceniać merytoryczne treści, w tym treści norm prawnych, oraz korzystać z wiedzy eksperckiej		Student zna i rozumie współczesne perspektywy na przestępstwa i nadużycia seksualne osób duchownych w zakresie psychologicznym, socjologicznym, kulturowym i prawnym.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	1. Pojęcie przestępczości seksualnej; 2. Osoby duchowne, prawo wyznaniowe a prawo państwowe; 3. Prawo karne a przestępczość seksualna duchownych; 4. Prawo kanoniczne a przestępczość seksualna duchownych (prawo kanoniczne wobec nadużyć seksualnych); 5. Obowiązek denuncjacji wybranych przestępstw seksualnych; 6. Przeciwdziałanie wykorzystaniu seksualnemu w Kościele katolickim; 7. Studium przypadków; 8. Statystyki dotyczące przemocy i przestępstw seksualnych w Polsce i na świecie; 9. Grupy szczególnie narażone na wiktyimizację; grupy nadreprezentujące sprawców; 10. Problemy i wyzwania związane z raportowaniem przemocy i przestępstw seksualnych; 11. Ochrona i reprezentacja pokrzywdzonych w postępowaniach dotyczących przestępstw seksualnych; 12. Pojęcie i specyfika odpowiedzialności w kanonicznym porządku prawnym.			
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy		Składowa oceny końcowej
	wypowiedź pisemna	51.0%		100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. A. Tarnacka, Postępowanie w przypadku wykorzystywania seksualnego małoletniego w kanonicznym oraz polskim porządku prawnym – aspekty prawnoporównawcze, [w:] D. Kobyłański (red.), Nauki humanistyczne i społeczne w perspektywie interdyscyplinarnej. Tom VIII, Łódź 2023, s. 7-20 2. Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich przez duchownych katolickich w Polsce w latach 1950 – 2021. Wyniki trzech kwerend przypadków zgłoszonych diecezjom i jurysdykcjom zakonnym w latach 1990–2021. Raport z badań, oprac. S. Nawotny, Warszawa 2023. 3. J. Dohnalik, Prawo kanoniczne wobec nadużyć seksualnych duchownych względem dzieci i młodzieży, " Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka" 2015, nr 14(1), s. 50-66. 4. Seksualne wykorzystywanie małoletnich w Kościele. Problem – odpowiedź Kościoła – doświadczenie polskie, red. A. Żak SJ, E. Kusz, Wyd. Ignatianum, Kraków 2018. 5. Nadużycia seksualne w Kościele a tajemnica spowiedzi, oprac. zbiorowe, Wydawnictwo WAM 2022. 6. A. Więcek-Durańska, Przestępczość seksualna duchownych wobec osób małoletnich - analiza przypadków, "Psychiatria Polska" 2022, 56(1), s. 137-152. 7. A. Wilk, Prawne i kryminologiczne aspekty przestępczości seksualnej duchownych, "Problemy Prawa Karnego" 2022, t. 6, nr 1.
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	1. Lew-Starowicz, Z., Przyłuska-Fischer, A., Strusiński, J. (2015). Normy i kontrowersje etyczne w seksuologii. GWP. 2. Brouillette-Alarie, S., & Proulx, J. (2019). The etiology of risk in sexual offenders: A preliminary model. Sexual Abuse, 31(4), 431-455. 3. P. Petasz, Przepisy prawa seksualne w polskim prawie karnym, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2026. 4. Lach, A. (2011), Dowody elektroniczne w sprawach pornografii dziecięcej i pedofilii w Internecie, CH Beck, Warszawa. 5. Franciszek, Motu proprio Come una madre amorevole, 4 VI 2016 r., AAS 108 (2016), s. 715-717. Polskie tłumaczenie w: „L'Osservatore Romano. Wydanie Polskie” 37 (2016), nr 6, s. 6-7. 6/ Franciszek, Motu proprio Vos estis lux mundi, 25 III 2023 r., „L'Osservatore Romano. Edizione quotidiana”, 25.05.2023, 163 (2023), nr 71, s. 8-10. Tekst polski w: https://www.vatican.va/content/francesco/pl/motu_proprio/documents/20230325-motu-proprio-vos-estis-lux-mundi-aggiornato.html 7. Konferencja Episkopatu Polski, Wytyczne dotyczące etapu wstępnego wewnętrznego postępowania kościelnego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu z osobą małoletnią, 8 X 2014 r. (ze zm.), „Akta Konferencji Episkopatu Polski” 22 (2019), nr 31, s. 261-270. 8. Odpowiedź Kościoła na dramat wykorzystania seksualnego małoletnich. Aspekt prawny. Dokumenty i komentarze, red. P. Studnicki, M. Dalgiewicz, Ząbki 2020. 9. P. Majer, Odpowiedzialność kanoniczno-prawna przełożonych kościelnych w przypadku przestępstw seksualnych duchownych wobec małoletnich, w: Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne. Część I, red. M. Cholewa, P. Studnicki, Kraków 2021, s. 295-330. 10. (Nie)odpowiedzialność cywilnoprawna kościelnych osób prawnych za czyny niedozwolone popełnione przez osoby duchowne, red. P. Sobczyk, Warszawa 2022. 11. P. Majer, Kanoniczna odpowiedzialność biskupa w związku z czynami podległymi mu duchownych. Przepisy prawa seksualne wobec małoletnich, Kraków 2023.
	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://wiesz.pl/projekt/zranieni-w-kościele/ - Inicjatywa „Zranieni w Kościele” to telefon zaufania i katolickie środowisko wsparcia dla osób dotkniętych przemocą seksualną w Kościele. Kontakt telefoniczny przeznaczony jest przede wszystkim dla osób, które same doświadczyły wykorzystywania seksualnego, oraz ich najbliższych. https://ochrona.episkopat.pl/ - Ochrona małoletnich i bezbronnych w Kościele - oficjalny serwis Konferencji Episkopatu Polski.
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Odpowiedzialność karna a odpowiedzialność kanoniczna duchownych za przestępstwa seksualne na szkodę małoletnich Karne niezawiadomienie o przestępstwie Standardy ochrony dzieci i młodzieży i zapobieganie przestępczości seksualnej na szkodę małoletnich (prewencja nadużyć seksualnych) Formy przemocy wobec dziecka, przestępstwa motywowane seksualnie	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.